

Lublin, 11 stycznia 2011 r.

RIO – II – 603/16/2010

RIO – II – 603/17/2010

Pan Piotr Dragan
Wójt Gminy Wisznice
21 - 580 Wisznice

Szanowny Panie Wójcie,

W dniach od 2 do 10 listopada 2010 r. i 29 listopada 2010 r. inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie – Katarzyna Kułakowska i Piotr Wojczuk – przeprowadzili doraźną kontrolę gospodarki finansowej gminy Wisznice. Protokół kontroli podpisano 29 listopada 2010 r.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. *Dokonywanie w latach 2002 - 2010 zapisów w ewidencji księgowej (na szczegółowych kontach podatników) niezgodnie ze stanem rzeczywistym, w tym:*
  - *ujmowanie części kwoty wpłaty podatków na koncie innego podatnika niż konto podatnika dokonującego wpłaty,*
  - *ujmowanie wpłat podatków na kontach podatników w kwotach innych niż wynikające z dowodów księgowych (przypadki),*

- *ujmowanie wpłat zaległości podatkowych, wyegzekwowanych przez urząd skarbowy na koncie innego podatnika niż podatnik wskazany – przez organ egzekucyjny – na dowodzie wpłaty,*
- *ujęcie wpłaty podatku – dokonanej przez osobę niezobowiązaną do jego zapłaty i nieposiadającą konta podatkowego – na koncie, dotyczącym współwłasności innych podatników,*
- *ewidencjonowanie wpłat podatków na kontach podatników niezgodnie z datą faktycznej zapłaty,*
- *dokonywanie przebiegowań wpłat podatków bez dowodów księgowych potwierdzających ich dokonanie.*

Na szczegółowych kontach podatników dokonywać zapisów zgodnie ze stanem rzeczywistym, mając na uwadze zasadę rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, określoną w przepisach art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać wyłącznie na podstawie dowodów księgowych, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości, przy czym wpłaty podatków ewidencjonować na koncie tego podatnika, który dokonuje wpłaty (bądź na koncie podatnika, wskazanego na dowodzie wpłaty przez organ egzekucyjny w sytuacji wyegzekwowania zaległości podatkowych przez ten organ) i w wysokości dokonanej wpłaty, celem odzwierciedlenia w księgach rachunkowych rzeczywistego przebiegu operacji gospodarczych.

Wpłatę podatku dokonaną przez inną osobę niż podatnik księgować na koncie osoby dokonującej wpłaty (i traktować jako nadpłatę), ponieważ zapłata podatku jest obowiązkiem o charakterze osobistym i nie może być dokonana przez inny podmiot, w związku z art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). Wyjątek, a więc możliwość zapłaty podatku przez osobę niezobowiązaną do jego zapłaty i zaksięgowania dokonanej wpłaty podatku na koncie innej osoby niż wpłacający (np. córka płaci podatek obciążający faktycznie matkę i wskazuje bądź nie wskazuje na dowodzie wpłaty, że wpłata dotyczy zobowiązania matki), dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy osoba wpłaca podatek za podatnika, ze środków powierzonych jej przez podatnika. W takim wypadku osoba ta działa jedynie jako posłaniec (wyręczyciel podatnika w przekazaniu środków do kasy organu podatkowego), a w sensie prawnym zapłaty podatku dokonuje podatnik, co oznacza, że zobowiązanie podatkowe wygasa.

Przy księgowaniu dowodów wpłat sprawdzać je z punktu widzenia prawidłowości zakwalifikowania wpłaty, a w przypadku niemożności zaliczenia dokonanej wpłaty na właściwą należność, wpłatę księgować jako wpływy do wyjaśnienia i wyjaśnić tytuł wpłaty, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 cytowanego rozporządzenia.

Zapłatę podatków ewidencjonować na kontach podatników: przy zapłacie gotówką – pod datą pobrania podatku przez inkasenta, a w obrocie bezgotówkowym – pod datą faktycznego obciążenia rachunku bankowego podatnika, wskazaną na poleceniu przelewu, stosownie do przepisów art. 60 § 1 Ordynacji podatkowej.

Ustalić rzeczywisty stan rozrachunków z podatnikami wskazanymi w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych i wygaśnięcia prawa do zwrotu nadpłaty, wskazany w przepisach art. 70 § 1 i art. 80 § 1 Ordynacji podatkowej – str. 2 - 18 protokołu.

2. *Niezamieszczanie w księgach rachunkowych dotyczących ewidencji podatków, prowadzonych przy użyciu komputera, danych pozwalających na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu.*

Przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, zamieszczać dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu, stosownie do przepisów art. 14 ust. 4 ustawy o rachunkowości w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego – str. 2 protokołu.

3. *Przeprowadzenie postępowania dotyczącego uzgodnienia danych, w zakresie podstawy opodatkowania wynikających z ewidencji podatkowej z danymi z ewidencji gruntów i budynków, bez udziału osób fizycznych.*

Wykonując czynności mające na celu uzgodnienie danych ewidencji podatkowej z danymi z ewidencji gruntów i budynków w zakresie podstawy opodatkowania, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1985 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.):

- wzywać podatników, którzy nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 6a ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) – obowiązku złożenia informacji podatkowych, do ich złożenia, stosownie do przepisów art. 274a § 1 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej,

- przed ustaleniem wysokości zobowiązania podatkowego na dany rok (w przypadku gdy zmianie ulega stan faktyczny, na podstawie którego ustalono wysokość zobowiązania podatkowego za poprzedni okres), a także przed wydaniem – w trakcie roku – decyzji zmieniających decyzje ostateczne, przeprowadzić postępowanie podatkowe, zgodnie z przepisami działu IV „Postępowanie podatkowe” Ordynacji podatkowej w związku z art. 165 § 2 i § 5 pkt 1 tej ustawy,
- zapewniać stronom postępowania czynny udział w każdym jego stadium, stosownie do przepisów art. 123 § 1 Ordynacji podatkowej, przez wydanie i doręczenie stronie postanowienia w sprawie wszczęcia postępowania (art. 165 § 2 i § 4 tej ustawy), a przed wydaniem decyzji wyznaczenie jej siedmiodniowego terminu do wypowiedzenia się w sprawie zebranego materiału dowodowego (art. 200 § 1 tej ustawy) – str. 19 protokołu.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl lub dyskietką) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze, że niezgodne z prawdą zawiadomienie o wykonaniu wniosków jest zagrożone karą grzywny, w myśl przepisów art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy w Wisznicach